

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

En de bedelaar stierf

“En het geschiedde dat de bedelaar stierf.” (Lukas 16:22a)

En het geschiedde dat de bedelaar stierf. Deze zinsneede staat in de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus. Er is minstens zo veel reden om te spreken over de arme man en de rijke Lazarus. Christus legt in eeuwigheidsperspectief het verschil bloot tussen de rechtvaardige en de goddeloze. We letten kort op de bedelaar. Zijn naam is bekend bij God en mensen. Lazarus. God helpt. De man is uitwendig diep ellendig. Hij kampt met verdrukking en moeiten. Op aarde moet hij zijn hand gedurig ophouden voor een aalmoes. Aan de rijke die diep schuldig staat tegenover God en de bedelaar die aan zijn poort ligt, moet ik helaas voorbijgaan, evenals aan de honden die de zweren van de arme lekken.

Op wie bent u jaloers? De bedelaar is duizendmaal beter af dan de rijke. Het grootste verschil is niet de rijkdom aan goederen en kleding van de rijke tegenover de aardse armoede van de arme. De reden waarom de rijke in de hel komt en Lazarus in de hemel ligt evenmin op dat terrein. Het gaat niet om een sociale tegenstelling tussen arm en rijk. De Heere leert ons nergens dat rijken om hun rijkdom goddeloos zijn of dat armen om hun armoede godvrezend zijn. Het eigenlijke verschil is dat Lazarus door genade het ware geloof bezit en dat de rijke het mist. Het bezit of het gemis ervan is allesbeslissend, straks en nu. En het geschiedde dat de bedelaar stierf. Zijn laatste levensdag breekt aan. De dood maakt een einde aan het bedelaarsleven van Lazarus, evenals aan het weelderige leven van de rijke. Als de goddeloze sterft, begint zijn ellende pas goed. Hij is in de hel, zijnde in de pijn. Tot in alle eeuwigheid lijdt hij in de buitenste duisternis verschrikkelijke smarten. De helse vlam van eeuwige wroeging dooft nooit. Nimmermeer is er een druppel water om de smachtende tong te verkoelen. De kloof met de hemel is nimmer te overbruggen. De scheiding tussen de rijke en de bedelaar is eeuwig. Als de laatste sterft, is hij voorgoed bij de Heere. Van zijn begrafenis wordt met geen woord gerept. Mogelijk is er geen mens bij en voert niemand er het woord. Wat geeft het? Van zijn eeuwige bestemming wordt des te meer gesproken. Op zijn sterfdag blaast de bedelaar de laatste adem uit. Hij is zijn oude Adam kwijt. De engelen halen hem op en dragen hem liefdevol in Abrahams schoot. Zij

brengen hem Thuis. “Dat is, in den hemel of in het paradijs alwaar de gelovigen met Abraham, den vader aller gelovigen, zullen vergaderd worden, rusten, aanzitten en vertroost worden”, aldus de kanteekening bij de Statenvertaling. Heerlijk, lieflijk en teer is dit beeld. Zijn ziel wordt van stonde aan opgenomen in de hemel, om daar met Christus, zijn Hoofd, te verkeren. Is het niet om jaloers op te worden? Zou u niet met hem mee willen in zijn laatste gang? Dat kan alleen als u hier het bedelaarsleven aan Gods genadetroon kent. En het geschiedde dat de bedelaar stierf.

We kijken nog even goed naar hem. Tijdens zijn leven heeft hij het bedelen geleerd. Dag in, dag uit houdt hij zijn hand op. Gods volk weet wat bedelen is. De Heere heeft hun geleerd dag en nacht te roepen tot God om ontferming, om genade. Net zo lang tot Hij ook hen genadig wil zijn. Zij zetten de klomp tussen de deur en laten zich -ik schrijf het vol eerbied niet afschepen. Behoort u tot dat bedelaarsvolk? Kent u dat bedelaarsbestaan? Bent u nooit verder gekomen dan een arme bedelaar?

Op aarde is de bedelaarsgestalte de hoogste stand. “Wij blijven bedelaar”, zei Luther. In zijn sterven gaat de bedelaar erven. Hij erft wat hij niet heeft verdiend. Een Ander heeft het voor hem verdiend. Nu maakt de bedelaar het Lam groot. Hij wordt verzadigd uit Zijn volheid. Hij is eeuwig boven de bedelstand uit. Is dat ook uw toekomst? Dat kan alleen als u de Zaligmaker in uw leven hebt leren kennen als uw Borg. Zal uw sterfdag uw beste dag zijn? Sterft u als een bedelaar? Of als een huichelaar?

M. Vlietstra

Happy-meal

Een Happy-meal (=blijde maaltijd) hapt lekker en makkelijk weg. De franse frietjes, hamburger en cola worden goed verkocht bij fastfood-keten McDonalds. Bovendien zit er in de maaltijdbox altijd een speelgoedje voor de kinderen om het extra aantrekkelijk te maken. Maar in verband met de toenemende obesitas (vetzucht) bij kinderen is er in Amerika in 2010 afgesproken dat er alleen nog een speeltje mag worden toegevoegd als er groente en fruit bij de maaltijd wordt geserveerd. Als een zoethoudertje natuurlijk, want de kinderen eten liever frietjes en het gaat hen meer om het speelgoed dan om de sla. Kom jij zo naar de kerk? Om een happy-meal te krijgen?

De broers zijn helemaal in paniek. Ze hadden niet verwacht dat de beker bij Benjamin gevonden zou worden. Ze scheuren hun kleren als teken van diepe rouw. Ze hebben immers zojuist hun eigen vonnis uitgesproken: *'Bij wien van uw knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve; en ook zullen wij mijn heer tot slaven zijn!'* Als die broers nu nog hetzelfde hart hadden gehad als 22 jaar geleden, dan zouden ze tegen Benjamin gezegd hebben dat het zijn eigen schuld was. En dan waren ze naar huis gegaan. Maar nu: ze dachten er niet aan om Benjamin alleen te laten. Als één man gaan ze voor hun broer staan. Dat was nu het werk van Gods Geest in hun leven.

Ze gaan met Benjamin mee terug naar de onderkoning. En als ze Jozef zien, dan vallen ze plat voor hem op de grond. En ze hebben geen excuus meer. Maar we horen die ontroerende woorden uit de mond van Juda, namens zijn broers in vers 16 *'Wat zullen wij tot mijn heer zeggen, wat zullen wij spreken, en wat zullen wij ons rechtvaardigen? God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden'*. Meer en meer gingen de broers van Jozef in alle dingen de hand van God zien. Ze geven niet elkaar de schuld, niet de omstandigheden, maar ze beseffen met Góð te doen te hebben. Ze krijgen hun

leven terug. Ze krijgen hun zonde terug. Ze beseffen: dit is omdat we Jozef verkocht hebben. God bezoekt die zonde. En je ziet ze knielen en erkennen: *wij hebben tegen God gezondigd*.

Dat is nu één van de redenen waarom God mensen beproeft. Om ze diep te laten doorvoelen en doorleven wat zonde is en wat zonde teweegbrengt. Opdat ze die zonde gaan haten en er vandaan vluchten en verlangen krijgen om heilig te leven. Want wie ooit in waarheid heeft gezegd: *'Wee mij dat ik zo gezondigd heb'*, die kan niet doorleven met de zonde.

En om dat te bewerken brengt God Zijn volk in de benauwdheid. Opdat ze het bloed van Christus nodig krijgen. En dat leer je door de aanvechting heen, zo zei Maarten Luther. Weet je het nog? Oratio, meditatio, tentatio. Door gebed, overdenking van de Schrift en aanvechting wordt het christelijke geloof gevormd.

Wie denkt dat het geloof alleen een zaak van blijdschap is, die vergist zichzelf. Wie denkt dat het geestelijke leven alleen bestaat uit dankbaarheid, die bedriegt zichzelf. Jonge mensen, je mag gerust weten dat ik mijn grote zorgen heb over een godsdienst die zo snel bij de zekerheid is. Een godsdienst die over Jezus spreekt en van Jezus zingt, maar die geen weet heeft van de aanvechting.

Ik ken mensen die alleen naar de kerk komen om blij te worden. De preek moet bemoedigend zijn, zo zei iemand eens tegen mij. Zij kwam in de kerk in feite dus een happy-meal halen. Zulke mensen waren er in de tijd van de Bijbel ook. *'Spreek tot ons zachte dingen'* (Jesaja 30:10). Zij weten het niet alleen beter dan de dominee wat er gepreekt moet worden, maar ze weten het ook kennelijk beter dan God! En natuurlijk hebben ze het soms wel over de zonde, maar dat is alleen een zoethoudertje, zoals de groente in de happy-meal. En de kinderen laten dat liggen, want ze willen frietjes en speelgoed. Het functioneert totaal niet.

Maar jonge mensen, de Heere serveert geen happy-meal. De Heere wil mensen niet altijd bemoedigen, integendeel zelfs. Ja, het geestelijke voedsel maakt wel blij. Maar dat voedsel is op Golgotha bereid. Het gebroken lichaam en het vergoten bloed van Christus. En dat krijg je alleen nodig als je leert wat de broers hebben geleerd. Dat voedsel leer je alleen waarderen als je als een rechteloze zondaar gaat buigen onder het recht van God en door genade -genáde alléén- behouden kan worden.

Genesis 44:14
En Juda kwam met zijn broederen in Jozefs huis, want hij was nog zelf aldaar; en zij vielen voor zijn aangezicht neder ter aarde.

In de liturgie van zondag hebben we Wet des Heeren en de apostolische geloofsbelijdenis een plaats. Allereerst valt de nadruk op het spreken, het belijden van God en dat is niet tijdelijk, voor bepaalde omstandigheden. De wet des Heeren is eeuwig. In de eerste plaats zijn allen die gedoopt zijn en bijzonder zij die belijdenis des geloofs deden gehouden ernaar te luisteren en naar te leven. En dat niet zonder belofte van God. In de middag- of avonddienst wordt het apostolicum beleden. Opvallend is: 's morgens spreekt de Heere in en door Zijn wet en in de tweede dienst de kerk, de gemeente. Een Goddelijk spreken en een menselijk belijden. Volledig naar de Schriften. Het doel ervan mogen we niet onderschatten.

We staan nu stil bij artikel 10 van de belijdenis. Ik geloof der vergeving der zonden. Twee werkelijkheden: vergeving en zonden. Twee zaken. Vergeving wijst naar boven en beneden. Zonden wijzen op beneden en boven. We kunnen het zien en lezen in het Woord van de Heere. Ja meer dan zien en lezen. Wat God de Heere zegt van zonden en van vergeving is treffend. Samenvattend lezen we: De bezoldiging, het loon van de zonde, is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onzen Heere (Rom. 6:23). Laat niemand daar gemakkelijk overheen lezen en een geloofsconclusie maken. Men zal bedrogen uitkomen. We hebben naar het rechtvaardig oordeel van God tijdelijke en eeuwige straffen verdiend. Wie van harte instemt met het belijden in Psalm 130 'Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?' Die mag verder gaan: 'Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt' (Psalm 130:3 en 4). In het Oude Testament wordt in heel de ceremoniële eredienst gewezen op de offerdienst, op zonde, zondenstraf, maar ook op vergeving. Door bloedstorting is er vergeving. Welk een Godsverheerlijking en Godsverering spreekt in de geloofsjubel die we lezen in Micha 7: 18 en 20. Het is te vatten dat artikel 10 van het apostolicum belijdt de vergeving der zonden. In de catechismus wordt antwoord gegeven op de vraag 'wat gelooft gij van de vergeving der zonden?' Het antwoord behoort ook ons antwoord te zijn. Weten en geloven we dat de Heilige Geest ons daartoe wil leiden en daarbij wil houden? Antwoord 56 leidt door het leven

Het Apostolicum (38)

naar de eeuwige gelukzaligheid in de volle gemeenschap met God drie- enig. Wanneer we antwoord 56 lezen worden we gewezen op vier heilszaken, heilsweldaden van en door God. Het begin van het antwoord begint bij God de Heere. Hij vergeeft. Dit maakt stil. Het leidt naar verwondering en aanbidding van de Heere. Het geeft verbinding aan de Heere. Een leven met de Heere. De thuiskomst en het leven thuis van de verloren zoon is daarvan een sprekend voorbeeld. De Heere vergeeft niet één of enkele zonden. Vandaar dat in de kerk klinkt het hoofdthema: Die u, al wat gij hebt misdreven, hoeveel het zij genadig wil vergeven (Psalm 103:2). Een vraag van betekenis; hebben we vergeving nodig? Staan we als zondaar, overtreder, schuldige tegenover de Heere? We mogen het verbond niet onderschatten. Het verbondsteken is in een heilig uur van het leven gegeven. In dat uur is vergeving niet gegeven, wel getoond. Het doopwater wijst erop wat het water doet. Het wast af. Het wist weg. Sprekend, treffend beeld van vergeving van de zonden en de werking ervan. Nu is er bij de Heere geen voorwaarde. In het dagelijks leven is er voor een erkennen, een bekennen en zo een belijden van zonden vergeving. In de verhouding tot de Heere is het niet anders. Wat zegt de verloren zoon? Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u. Eerst de hemel, dat is God, dan de aardse vader. Zo is het ook wanneer er waar berouw is, het oprecht belijden. Wie echt, recht, voor de Heere komt, kan niets ontkennen, tegenspreken of wijzen op medeplichtigheid van een ander. Wat de Heere spreekt en getuigt van mij in Zijn Woord is waar. Ik ben een overtreder vanaf de baarmoeder. Ik heb, ik ben zonde in gedachten, woorden en werken. Ik ben zondaar. Er wordt gebogen voor het rechtvaardig oordeel van God. Maar wat gaat schitteren? De genoegdoening, de voldoening van Christus vormen de rechtsgrond voor de vergeving door God. Christus heeft aan Gods recht voldaan. De Heere kan en wil vergeven. Volkomen vergeven. De Heilige Schrift heeft vele woorden en beelden voor het vergeven. Vrijspreken, wegnemen, uitwissen, achter de rug werpen, niet gedenken. De Heere werpt al de zonden in de diepten der zee. Nu dienen we te onthouden waar het gedenken van God van spreekt en het doel ervan. Het denken, het gedenken van God de Heere is zeker het niet meer gedenken in de zin van toerekenen, van straffen, maar de Heere gaat door met vergeven. Gods kinderen leren hun zondige aard, aanleg, de bron waaruit de zonden voortkomen al meer kennen en de Heere geeft kracht ertegen te strijden. Dit kan discussie geven. De Schrift wijst op een heilig doel: zij wijst op het schenken van de

gerechtigheid van Christus. Hij is het Lam Gods dat de zonde der wereld wegdraagt. Christus wordt tot zonde gemaakt. Hij ging staan tussen Zijn Vader en verloren zondaren, met zonden beladen. Hij hing aan het kruis. Aan het vloekhout heeft Hij voldaan aan Gods recht en verworven de Middelaarsgerechtigheid, waarmee en waardoor een zondaar kan bestaan, eeuwig kan staan voor de heilige, rechtvaardige God. Bijzonder verkondigt het Nieuwe Testament dat de gerechtigheid van Christus een zondaar wordt toegerekend. Het eerste sprekende voorbeeld daarvan is de moordenaar aan het kruis. Op grond van recht en gerechtigheid kon Jezus zeggen: Voorwaar zeg Ik u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn. Welk een uitzicht kreeg de moordenaar. Hij moest nog veel ondergaan. De satan heeft niet stil gezeten. Maar het uitzicht verduisterde niet, maar ging al meer schitteren en vanzelf het geloof in het zalig eeuwig leven. Ook nu is er het geloof. Verstrekkend. Het geschiedt door Woord en Geest. Trouwens alles geschiedt door Woord en Geest. Wat door Christus is verdiend, wordt door God de Vader uit genade geschonken. Met de geschonken gerechtigheid van Christus kan men leven en sterven. Ik was, ik ben en ik blijf een zondaar. Mijn leven lang is er strijd, bestrijding, beïnvloeding en verlokking. Er is buiten Christus geen bestaansgrond en bestaansrecht voor God. Maar door Christus is er bestaansgrond voor God en zo de toevlucht, de troost en de sterkte. Wat groot en rijk. Eigen werkelijkheid leidt tot beleving van onwaardigheid, maar bij God is vergeving. Het spreekt: de Heere, Wiens werk ik roemen zal. Het is een groot wonder en een geschenk dat het tot tweemaal toe beleden wordt 'nimmermeer gedenken.' Het eerste wijst op het heden, het tweede op de toekomst. Nu dienen we te onthouden dat gevolgen van zonde, van zonden, niet wegglijden. Voor het zondaar zijn is er in Christus een vergevend God. De Heere komt op zonden niet terug. Het 'nimmermeer' heeft zelfs een vervolg. Het eindgericht komt. Iedereen is daarbij betrokken. Wie deelt in de vergevende liefde van God in Christus zal niet horen: Ga weg. Maar zal horen: Kom in. De vergevende liefde van God in Christus behoort verkondigd te worden. Let op de plaats in het apostolicum. Na het belijden van de Heilige Geest, de Kerk, de gemeenschap der heiligen: de vergeving der zonden. Calvijn zegt: Buiten de schoot van de Kerk mag geen vergeving der zonden en geen zaligheid verwacht worden. Wat de Heilige Geest doet, werkend met het Woord in de Kerk, mag verwacht worden en wordt gekend.

M. C. Tanis

*En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te
boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid
Gods. Efeze 3:19*

De preek over Efeze 3:19 is niet volledig. Er is maar een gedeelte van deze preek bewaard gebleven. Toch is het een goede zaak kennis te nemen van de inhoud van het eerste deel van de preek wat wel bewaard is gebleven. De liefde van Christus staat centraal. Smijtegelt begint zijn preek over Efeze 3:19 zoals gebruikelijk voor hem met een inleiding. Die inleiding gaat over Hooglied 3: 9 en 10. Daar lezen we: 'De koning Salomo heeft zich een koets gemaakt van het hout van Libanon. De pilaren derzelve maakte hij van zilver, haar vloer van goud, haar gehemelte van purper; het binnenste was bespreid met de liefde van de dochteren van Jeruzalem.' Koning Salomo was een type van de Heere Jezus Christus. Salomo laat iets zien van de Heere Jezus Christus. Smijtegelt trekt meerdere lijnen van Salomo naar Christus. Christus is de Vrededorst. "Ja, de vrede, de koets, is het Evangelie van de heerlijkheid van de zalige God, waardoor het verbond der genade in het grote werk der verlossing gepredikt en geopenbaard wordt." Het woord der waarheid is de wagen waarop de Koning voorspoedig rijdt in Zijn heerlijkheid. Deze Koning heeft de dood overwonnen en het leven in onsterfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie. Het hout van Libanon is gewoonlijk cederhout. Cederhout geeft aan dat het Evangelie eeuwig is. De zilveren pilaren geven de gehoorzaamheid van Christus aan. De beloften van genade zijn in Christus ja en amen. De waarheid staat vast. De gouden vloer is het evangelie dat ondersteunt, kracht geeft en vruchtbaar maakt. Het purperen gehemelte betekent de kracht en de waardigheid van de voldoening van Christus door Zijn bloed. Christus beschermt en beschut het Evangelie. Het binnenste was bespreid met de liefde van de dochteren van Jeruzalem. Dat is de liefde van God en van Christus die de gelovigen heiligt om voor Hem te leven. "Deze kostelijke koets heeft Hij Zelf gemaakt, want het is het Evangelie van Jezus Christus. Hij heeft het gemaakt voor Zichzelf, tot Zijn heerlijkheid, en ook voor de gelovigen tot hun zaligheid..." In het Evangelie is overal de liefde van Christus te zien. Om die liefde gaat het in Efeze 3:19. In Efeze 2 staat dat Christus onze Vrede is. Vrede voor heidenen en voor Joden. De liefde van Christus gaat de kennis te boven. Het gaat om de liefde van Christus en de grootheid van die liefde. Christus heeft de zaligheid voor Zijn Kerk verworven en past die verworven zaligheid ook toe door Woord en Geest. Hij is door God de Vader verordeneerd (aangewezen en bestemd van eeuwigheid) en bekwaam gemaakt door Gods Geest. In de liefde van Christus is alles te vinden wat tot een goede, volmaakte en zalige liefde behoort. Wie delen in Zijn onuitsprekelijk grote liefde? Wie zijn de voorwerpen van de liefde van Christus? Niet de engelen of de duivelen. Wel de gemeente van de

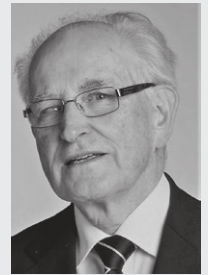
levende God, Zijn vrienden, Zijn schapen, al de Zijnen in de wereld. Het zijn degenen die door de Vader aan Christus gegeven zijn. Het is het zaad dat aan Hem beloofd was. Zij zijn het eigendom van Christus. Het zijn de uitverkoren Joden en heidenen. Hoe kunnen zij omschreven worden die delen in de liefde van Christus? Als ellendigen. Als zondaren die de straf van God verdiend hebben. Zij staan schuldig tegenover God. Zij zijn in Adam gevallen. Zij zijn van zichzelf onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Het zijn vijanden van God. Het zijn tegenstanders van de Koning der koningen. Dit wordt duidelijk beschreven in Romeinen 5, in Efeze 2 en Titus 3. Wie mag delen in de liefde van Christus leert zich ook als zo'n ellendeling kennen. Hebt u zich als een ellendeling leren kennen? Zijn uw ogen daarvoor geopend? Hebt u dat mogen en moeten beamen en belijden voor God in de binnenkamer? Christus heeft zulke mensen lief. Dat tekent de onbegrijpelijk grote liefde van Hem jegens de Zijnen. Christus zoekt het goede voor de Zijnen. De liefde van Christus is een eeuwige liefde. Die liefde was er al voordat de Zijnen leefden in deze wereld. Christus was van eeuwigheid bereid in deze wereld te komen om gehoorzaam te zijn en om te lijden en te sterven en dat alles in plaats van de Zijnen. Christus wilde de ware menselijke natuur aannemen. Na volbracht Borgwerk doet Christus al de Zijnen goed. Hij geeft genade voor genade, wijsheid, rechtvaardigheid, heiligheid, heerlijkheid en een volkomen verlossing. In de tijd komt Christus met Zijn liefde tot de Zijnen. Hij komt tot hen in voorspoed en in tegenspoed. Hij komt ook tot hen door Zijn Woord en door de sacramenten. Hij klopt aan de deur van hun hart. Nadat Hij in het hart en leven der Zijnen is gekomen beschouwt Christus hen met welgevallen. Hij ziet dan immers Zijn Eigen werk in hen. Daar verblijdt hij Zich over en daar verlustigt Hij Zich in. Christus is ten hemel gevaren om plaats te bereiden voor Zijn volk in de hemel. Hij zal wederkomen en hen tot Zich nemen. De liefde van Christus is een volmaakte liefde. De liefde van Christus werkt wederliefde in het hart van Gods kinderen. De liefde van Christus doet Gods kinderen vrede smaken, blijdschap, lust en genoegen in Christus. Gods kinderen berusten in de liefde van Christus en zij roepen uit: 'De HEERE is het Deel mijner erve.' (Psalm 16:5). De liefde heeft veel eigenschappen: zij is goedertieren, genadig en barmhartig. Zij is een eenvoudige, innige, familiale, gemeenschappelijke liefde.

A. van Heteren

DS. VLIETSTRA

Opnieuw werden we opgeschrikt door het overlijden van een van onze oudere predikanten. Eerder dit jaar ging Ds. van Zonneveld van ons heen. Hij was begiftigd met een krachtige prediking en een diep inzicht in het Woord van God. Velen hebben dat opgemerkt. Onze vriend en broeder Vlietstra is hem dit jaar gevolgd. Beide hebben zij zitting gehad in het bestuur van Bewaar het Pand. Van beide kan ook gezegd worden dat het beginsel van onze kerken in hen vlees en bloed werd.

Ds. Vlietstra was op en top een Drent. Hij en zijn vrouw, zij beiden zijn dat ook gebleven, hun leven lang. Zijn zorgzame vrouw nog meer dan hij. Dat is eigenlijk de meest typerende eigenschap geweest in zijn leven: eenvoud. Dat bedoelde Ds. Tanis ook, toen hij de tekst noemde, die we in het rouwbericht namens ons bestuur hebben opgenomen. Over weinig getrouwd geweest, in eenvoud gebleven wat hij was. Maar dit werd wel gezegd tot de man met vijf talenten. Er werd bijgevoegd: over veel zal ik u zetten. Dat zijn grote gaven en uitzonderlijke onderscheidingen, hem door de Heere verleend. Er waren jaren, toen er nog veel vacatures waren in onze kerken, dat heel veel beroepen op hem werden uitgebracht. Werde een gemeente vacant, dan wist men hem als eerste vaak te vinden. Dat gold ook van de ook zo bekende Ds. Bijleveld. Br. Vlietstra bleef ondanks al die "roem" helemaal zichzelf. Hij werd nooit de dominee, die wist wat hij waard was. Dat is immers een gevaar dat predikanten bedreigt. In dit alles mag het ook nu niet gaan om de mens Vlietstra. Het gaat erom, dat de Heere hem Zijn genadegaven heeft willen verlenen. Hij werd en is vernieuwd geworden naar het beeld van Christus, "de beelde Zijns Zoons". Hij was ook zondaar en dat besef zal hem juist aan de grond gehouden hebben. Deze zaken moeten beleefd worden en moeten onze houding kenmerken. Jezus leefde om de wil van Zijn Vader te doen. Dat is de begeerte van allen die Hem hebben leren kennen. Maar de een komt daarin verder dan de ander, dan wij.

Ik merkte reeds op dat het beginsel van onze kerken in hem en ook in Ds. Van Zonneveld en gelukkig ook in veel andere broeders helder zichtbaar werd. Dat beginsel kan slechts gestalte aannemen door de inhoud daarvan, namelijk het Evangelie van Jezus Christus en Dien gekruisigd. Dat bleek ook in de tekst die hij zelf boven de rouwadvertentie wilde hebben; een woord uit 1 Johannes 4: "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening van onze zonden". Ds. Kater heeft de accenten in dit vers helder mogen aantonen.

De geur en de reuk van Christus stempelden de prediking van veel dienaren in en buiten onze kring en hopelijk mag dat ook nu nog getuigd worden. Maar vanwege de hoge leeftijd heeft de generatie van onze ontslapen broeders andere tijden meegemaakt dan wij. Jonge mensen zullen het zich nauwelijks kunnen voorstellen. Hij vertelde eens hoe het toeging als de kerk in Hoogeveen aan ging. De mensen kwamen te voet naar de kerk. De rij werd gaandeweg steeds groter. Al spoedig hief iemand een psalm aan en de hele schare

nam dat over. Zo ging men toen naar de kerk!

Wat kenmerkte de prediking die vanouds in onze kerken werd gehoord? Er werd in gehoord dat men wist van een arm en ellendig volk. Van zielen waar Zijn vrees in woont, maar die vaak op afstand stonden en veel moeite hadden om zichzelf erbij te mogen rekenen. Er werd gesproken van een bekommerd volk, van nooddruftigen waar de Heere van weet. Die gestalte treffen we ook in de psalmen menigmaal aan. Er werd geen zweep over hun rug gelegd maar de genade van de Heere werd in de etalages van het Evangelie voorgesteld en getoond. Misschien is het zo dat in onze tijden meer gepreekt wordt dat we met zekerheid moeten weten dat Christus de onze is. En dat is eveneens voluit Schriftuurlijk en noodzakelijk. Maar dat mag niet ten koste gaan van de gunning en de bewogenheid met arme tobbers. Dat element heb ik zelf opgemerkt in zijn preken.

Hiermee ben ik dan wel toegekomen aan de kracht van zijn persoon. Hij kon deze lieflijkheid des Heeren ook verspreiden. Daar speelde ook een stuk karakter in mee. Zo was hij ook helemaal. En daardoor kregen kwade gedachten rondom zijn optreden geen kans. Hij zei eens in het openbaar tijdens de intrede van ds. P. J. Kok in Bunschoten dat de Bunschoters weleens wat eigenaardige mensen zijn. Niemand nam hem dat kwalijk, want hij kon zulke opmerkingen maken. Anderen riepen met zulke woorden veel eerder ongenoegen en misverstanden op.

Het zou mooi zijn als zijn gedachtegoed ook nader kon worden vastgelegd. Hij had namelijk ook een andere gave; hij kon eenvoudig en begrijpelijk schrijven. Meditaties en preken legden daar getuigenis van af. Ik stelde hem eens voor om daar iets van uit te geven, omdat hij daarmee al zo veel mensen had bereikt. Dat wilde hij niet. Laat ik zeggen: dat wilde hij zelf niet. Mocht het nog mogelijk zijn, dan mogen anderen dat misschien wel doen?

Tijdens de begrafenis merkte zijn dochter Tiny op dat er wel meer vrienden aanwezig waren dan bekenden. Ze bedoelde waarschijnlijk te zeggen dat ieder die hem kende al heel snel een vriend werd. Terecht.

Laten wij deze generatie niet vergeten. Het moge ons allen aansporen om in hun voetstappen te gaan. Daarmee willen we niet de graven der profeten bouwen, maar wel onze voorgangers gedenken die ons het Woord Gods gesproken hebben. En: "Volg hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandel!"

Huisbezoek

De vorige keer hebben we iets gezegd over de moeite welke het ambt van ouderling met zich meebrengt als het gaat over het voorgaan in de eredienst. Gevraagd is om ook iets te zeggen over het huisbezoek. Omdat daar nogal wat over te zeggen is, wil ik mij beperken tot een paar dingen, die bij de vraagsteller vooral leven. Verwacht dus nu niet van mij een compleet verhaal over dit onderwerp.

Huisbezoek doen is moeilijk. Al komt u niet op bezoek om de hele avond het woord te voeren - een ouderling moet leren luisteren - toch bent u wel veel aan het woord. Zeker wanneer het over geestelijke dingen gaat en de wagen stopt en uiteindelijk helemaal stil staat. Mensen kunnen het de bezoekende broeders, onbewust wellicht, erg moeilijk maken. Wat kunt u er tegen op zien als het geestelijk voor uzelf donker is of als een drukke werkdag u parten speelt of als u gewoon geen zin had om uw gezin te verlaten. Wat kan de man er tegenop zien als hij op bezoek moet bij lastige en kritische mensen, die nog nooit het onkruid in hun eigen tuintje ontdekten. En wat zit u ongemakkelijk op uw stoel als u onverschilligheid tegenkomt, of als het gezin incompleet is - de kinderen laten zich niet zien - of men vuurt altijd weer de altijd terugkomende vragen op u af waarom het zus of zo moet in de kerk.

Natuurlijk zijn er ook andere, fijne ervaringen en de meevallers! Maar ik ga nu even in op de dingen die bij onze vraagsteller leven. Hij ervaart soms een gevoel van opluchting bij gemeenteleden, als afscheid wordt genomen. Maar hij betrapte zich erop dat hij zelf ook een gevoel van opluchting had. Wat kan het hart moedeloos zijn als men van zichzelf weet: ik heb het niet goed gedaan, ik had dat moeten zeggen, maar ik durfde niet, ik had moeten zwijgen, maar toen werd ik boos, enzovoort. En terwijl de een misschien opgelucht naar bed gaat, zo met een gevoel van 'dat hebben we weer gehad voor een jaar', ligt de ander, vervuld van schuldgevoelens te woelen in bed.

Nu komt het ook voor natuurlijk dat gemeenteleden een opgelucht gevoel hebben, omdat de ouderling het inderdaad gewoon niet goed doet. Dat is het geval wanneer hij zelf de hele avond aan het woord is geweest over zichzelf en zijn eigen ervaringen. Of wanneer de ouderling bij zelfs de geringste geestelijke uitingen, niet verder luistert, maar alles gelijk de grond inboort. Ouderlingen zijn de eersten die aan zelfonderzoek moeten doen. Er zijn helaas ook ouderlingen die allerm minst aanvoelen dat de bezochte familie zich echt bezocht voelt en straks inderdaad opgelucht de deur achter de broeders sluit.

Het kan helpen als de bezoekbroeders beginnen met een stukje uit de bijbel. Gewoonlijk wordt aan het eind van het bezoek uit de bijbel gelezen. Laat het gelezen Schriftgedeelte dan leidraad worden bij het gesprek. Dat vergt enige voorbereiding, maar zonder voorbereiding op huisbezoek gaan is sowieso niet goed.

Als het goed is bespreekt de ouderling en de predikant al zijn ervaringen met gemeenteleden met de Heere. Dat doet hij voor hij op stap gaat, maar ook daarna. Bij Hem kan hij ook zijn ambtelijke tekorten kwijt en vragen om

vergeving en verandering. Maar laat hij alles met de Heere bespreken. We zijn eerder geneigd onze teleurstellingen en frustraties met onze vrouw te bespreken dan met Hem. En als het goed gegaan is, zijn we eerder geneigd onszelf een goeie ambtsdrager te vinden, dan om God voor Zijn hulp te danken. Houdt u voor Hem niet groot, broeders ouderlingen. Hij weet wat maaksel wij zijn. Maar wees ervan overtuigd dat Hij Die u apart zette om ook het huisbezoekwerk te doen, getrouw is om te helpen en uw pogingen te zegenen tot eer van Gods Naam, tot heil van de gemeente en ook tot zegen voor uzelf!

Al is dat onze eerste roeping, om namelijk met alles tot de Heere te gaan, vergeet ook uw medeambtsbroeder niet. Een vertrouwelijk gesprek over uw ervaringen met een andere ouderling, zeker ook als we nog niet zo lang in het ambt staan, kan verhelderend en vertroostend werken. En gelukkig is die ouderling die met zijn vrouw hierover kan praten. Ik weet dat ik nu moet oppassen. Dat moet ik trouwens altijd. Maar ik weet niet of de Heere mij een hulpe tegenover mij heeft gegeven om slechts mijn schoenen te poetsen en te zorgen voor een scherpe vouw in mijn broek. Veel dingen gaan mis als de vrouw van de ouderling haar plaats niet weet en zich met allerlei zaken openlijk gaat bemoeien of dingen die zij voor zich moest houden aan de grote klok hangt. Daarom moeten onze mannen oppassen. Maar het is een bijzondere zegen als je met een gerust hart allerlei zaken met je eigen vrouw kunt bespreken. Gelukkig de man die een biddende vrouw heeft. Zo is zij werkelijk wat zij moet zijn: een hulpe tegenover hem.

Als ik een aantal artikelen over het huisbezoek moest schrijven, zou ik allerlei aspecten naar voren brengen. Het gaat in het vorige en dit artikel niet om een uitweiding over allerlei ambtelijke zaken. Ik noem slechts enkele dingen. Ik heb in deze rubriek al eerder reclame gemaakt voor een boek en nu wil ik graag verwijzen naar het boekje "Uit liefde tot Zijn kudde" van onze ds. G.R. Procee. We gaan op de kerkenraad dit boekje lezen en ik kan het hartelijk aanbevelen!

De bijbel wijst ons de weg naar de grote en volmaakte Ambtsdrager Jezus Christus, Wiens bloed reinigt van alle, ook ambtelijke zonden en Wiens Geest mij bekwaamt om mijn taak naar behoren te vervullen. Voor een ouderling die meent goed te zijn, heb ik geen bemoedigend woord. Dat heeft hij ook niet nodig, denk ik zo. Maar voor een ouderling die Christus nodig heeft, heb ik wel een woord: Vertrouw niet op uzelf, maar op Hem alleen. Want: Die zijn tekort niet ziet, Is Gods man niet. Maar hij die het niet kan, Die is Gods man!

K. Hoefnagel

Het gesprek tussen Christus en Nicodémus (17)

lessen voor ambtsdragers

Luisterend oor

Voor de laatste keer denken we na over de nachtelijke ontmoeting tussen Christus en Nicodémus. In de laatste drie afleveringen hebben we achtereenvolgens gelet op het *brandende hart*, de *leidende hand* en de *sprekende stem* van de grote Ambtsdrager. Na dat alles moet tenslotte het *luisterend oor* van de Heere Jezus nog een ogenblik onze aandacht hebben. Christus is namelijk in het gesprek met Nicodémus ook de Goede Herder, Die luistert. Op allerlei momenten wordt dat duidelijk.

Antwoord op vragen

Ik wijs u bijvoorbeeld op de verschillende keren dat de Heere Jezus ingaat op vragen van Nicodémus. Dat gebeurt niet steeds. We hebben gezien: Helemaal aan het begin van het gesprek doet de Heere Jezus dat niet. Als Nicodémus zegt: *'wij weten dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen die Gij doet, zo God met hem niet is'*, dan gaat Christus daar niet direct op in. Heel duidelijk neemt Hij dan de leiding en stelt Hij een ander onderwerp aan de orde: *'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien'*. Maar op andere momenten in het gesprek gaat de Heere Jezus wel direct in op Nicodémus' vragen. Denkt u bijvoorbeeld aan de vragen in vers 4: *'Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? Kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan en geboren worden?'* En aan de vraag in vers 9: *'Hoe kunnen deze dingen geschieden?'*

De woorden komen terug

Dat Christus naar Nicodémus luistert, blijkt ook in het feit dat Hij in Zijn antwoorden de eigen woorden van Nicodémus laat terugkomen. De bekende Bijbeluitlegger Arthur W. Pink laat in zijn verklaring van het Johannesevangelie zien, dat dat maar liefst zeven keer gebeurt. Eén voorbeeld: Nicodémus heeft

in vers 2 gezegd: *'wij weten dat Gij zijt een Leraar van God gekomen'*. En in vers 10 zegt de Heere Jezus tegen hem: *'Zijt gij een leraar Israëls, en weet gij deze dingen niet?'*

Gelaatsuitdrukking

Nog op een andere manier wordt duidelijk dat Christus in dit gesprek de luisterende Goede Herder is. Hij reageert namelijk ook op de gelaatsuitdrukking en houding van Nicodémus. Dat geldt bijzonder als Hij op zeker moment zegt: *'Verwonder u niet...'*

Luisteren naar wat niet gezegd wordt

En om nog een vierde punt te noemen: Christus heeft – zo blijkt uit het verloop van het gesprek – niet alleen geluisterd naar wat Nicodémus wel heeft gezegd, maar ook naar wat er niet gezegd werd. Juist dat heeft Hem aanleiding gegeven om te spreken over de noodzaak van de wedergeboorte.

Luisterende ambtsdragers

Dat alles levert nog een belangrijke les op voor onze pastorale gesprekken en huisbezoeken. Laten we ook luisterende ambtsdragers zijn. Al te snel zijn we geneigd, de ander in de reden te vallen. Al te snel zijn we geneigd om een stilte in een gesprek angstvallig te vermijden. Terwijl juist die stilte een aanloop kan zijn voor iemand om zijn hart uit te storten.

We hebben één mond gekregen, maar twee oren. Laten we aandachtig luisteren naar wat de ander zegt. Ook al schrikken we ervan. Ook al gaan we er niet in mee. Ook al vrezen we soms bij alles wat gezegd wordt.

Zeker, samen met u weet ik van mensen die je niet eens gelegenheid geven om iets te zeggen. Of mensen die het werkelijk te bont maken met hun woorden. Zulke mensen moet je wel eens in de reden vallen. Maar laten we zeker ons best doen om goed te luisteren naar de ander.

Laten we luisteren naar wat de mond van de ander spreekt. Maar laten we ook letten op wat een enkele oogopslag, een houding, een zucht of een traan zeggen kan.

Laten we bovendien ook in onze bezoeken luisteren naar wat niet gezegd wordt. Iemand die hoog opgeeft van Gods genade en van de liefde van Christus, maar die je nooit hoort over eigen zonde en schuld – zorgwekkend! Zijn spraak maakt hem openbaar. En aan de andere kant ook: iemand die lang en breed spreekt over de verdorvenheid van de mens, maar die geen enkele blijk geeft van nood en heel gerust over deze dingen spreekt – zorgwekkend!

Pas als we geluisterd hebben, éerst naar Gods Woord en daarna ook naar degene die aan onze pastorale zorg is toevertrouwd, kunnen we spreken.

Zo zijn we gekomen aan het einde van onze overdenking van het gesprek tussen Christus en Nicodémus. De Heere geve er Zijn zegen over. En Hij doe ons, als we in het ambt mogen dienen, dagelijks bidden: *'O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk'*.

A.J.T. Ruis

En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams. En hij zeide tot mij: Deze zijn de waarachtige woorden Gods.
Openbaring 19 : 9

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Zeist heeft met ontroering kennis genomen van het heengaan van haar emerituspredikant

Ds. M. Vlietstra

in de leeftijd van 93 jaar.

Van 14 december 1984 tot 1 februari 1993 mocht hij met getrouwheid de gemeente van Zeist dienen.

De HEERE heeft Zijn dienaar thuisgehaald en moge Hij mevr. Vlietstra, de kinderen, kleinkinderen en verdere familie troosten en tot steun zijn in het verwerken van dit verlies.

*Namens de kerkenraad,
Ds. J. Hoefnagel, preses
W. Baarda, scriba*

Zeist, 16 oktober 2017

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.

1 Johannes 4 vers 10

Na een rijk en dienstbaar leven heeft De HEERE tot zich genomen, mijn innig geliefde man, onze lieve vader, groot-en overgrootvader

Ds. Marten Vlietstra V.D.M.

Hoogeveen
30 juli 1924

Zeist
16 oktober 2017

Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Zeist:	- W. Vlietstra – Koster
Doorn:	- Tiny en Henk
Vianen:	- Janny en Toon
Hengelo:	- Wilma en Dick
	- Bart (<i>in liefdevolle herinnering</i>)
Bunschoten:	- Sina
Utrecht:	- Evaline en Aart-Jan
	- De veertien kleinkinderen en tien achterkleinkinderen

Pr. Marijkelaan 14
3708 DD Zeist

De begrafenis heeft plaats gevonden op zaterdag 21 oktober op Gemeentelijke begraafplaats, Woudenbergseweg te Zeist.

BOEKBESPREKINGEN

Ralph Erskine, De zwangere belofte, gebonden, 281 blz., € 24,95, Uitgeverij Brevier, Kampen, ISBN 9789491583766.

Dit inhoudsvolle boek bevat een prekenserie over Galaten 4:28. Ralph Erskine preekte zevenmaal over Galaten 4:28 ter gelegenheid van de bediening van het sacrament van het Heilig

Avondmaal. Erskine voegde deze preken samen tot één verhandeling. Die verhandeling is nu opnieuw vertaald door dr. A. Maljaars. Eerder verschenen in het Nederlands onder de titel: 'De zwangere belofte en haar vrucht of de kinderen der belofte voortgebracht en beschreven.' Op de omslag van de nieuwe uitgave is een granaatappel afgebeeld. Dit is symbool van vruchtbaarheid. De inhoud van het boek is als volgt. Erskine behandelt eerst kort het tekstverband, Galaten 4. Daarna ontwikkelt hij de leer: 'alle kinderen van God, ofwel alle ware gelovigen, zijn net als Izak kinderen van de belofte.' Vervolgens worden allerlei aspecten van de belofte behandeld. Dit loopt uit op een viervoudige toepassing van het behandelde. Heel pastoraal gaat Erskine hierbij in op allerlei vragen en tegenwerpingen die in het hart van de hoorders konden leven. De eerste toepassing is onderwijs. De tweede toepassing is zelfbeproeving. De derde toepassing gaat over geloofsproblemen en gewetensgevallen. De vierde toepassing bevat een aantal opwekkingen aan ongelovigen, aan gelovigen en aan alle hoorders in het algemeen. In het boek komt vooral naar voren hoe gemeenteleden met beloften van God moeten en mogen omgaan. Erskine waarschuwt in zijn preken ernstig tegen zelfbedrog. In het Woord vooraf van ds. Pieters geeft hij een voor de beide broers Erskine typerend stukje weer: "Wanneer de Geest van het geloof wordt uitgezonden, laat hij de mens komen in het bewustzijn van een verloren zondaar, tot een Zaligmaker; als iemand die volledig bankroet is tot een schuldovernemende Borg; en als een vuil en onrein vat, van alle goeds verstoken, tot een oneindige Oceaan van alle volheid, in Wie alle genade te krijgen is." Iets uit dit opnieuw verschenen en opnieuw vertaalde boek willen wij doorgeven. Op de blz. 28 en 29 worden veel beloften genoemd. "De gelovigen zijn kinderen van de volgende beloften: Dan zal Ik u een nieuw hart geven en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u. Ik zal het stenen hart uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven (Ez. 36:26). Verder: Al uw kinderen zullen door de HEERE geleerd zijn (Jes. 54:13). En ook: Ik zal rein water op u sprengen en u zult rein worden (Ez. 36:25). Zij zijn kinderen van de volgende beloften: Want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en aan hun zonden niet meer denken (Jer. 31:34). Hij zal onze

ongerechtigheden dempen (Micha 7:19). De HEERE zal Zijn volk niet begeven, Hij zal Zijn erfdeel niet verlaten (Psalm 94:14). Maar de zonde zal over u niet heersen (Rom. 6:14); Vrees niet, want Ik ben met u, wees niet ontzet, want Ik ben uw God (Jes. 41:10). Wanneer u zult gaan door het water Ik zal bij u zijn, en door rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer u door het vuur zult gaan, zult u niet verbranden (Jes. 43:2). Er is een belofte van vrede met God, waarvan de gelovigen kinderen zijn: Hij zal vrede zijn (Micha 5:4). Een belofte van vergeving: Ik, Ik ben het die uw overtredingen uitdelg om Mijntwil, en aan uw zonden denk Ik niet (Jes. 43:25)." We lezen op blz. 30: "Het is werkelijk onmogelijk om al de beloften te noemen waarvan de gelovigen kinderen zijn. Overigens is het niet zo dat al de beloften op alle gelovigen, op dezelfde wijze, duidelijk toegepast worden. Maar wanneer zij kinderen zijn van één belofte van het nieuwe verbond, dan zijn zij ook kinderen van alle andere, net zoals de vervloekingen van de Wet als een ijzeren keten aaneengeschakeld zijn. Ligt iemand onder één vervloeking, dan ligt hij onder al de vervloekingen van de Bijbel. Op dezelfde wijze zijn ook al de beloften van het Evangelie als een gouden keten aaneengeschakeld; wanneer iemand dus één belofte ontvangt, dan ontvangt hij ze allemaal. En hoewel het misschien maar één schakel van de keten is waaraan hij zijn hart gebonden weet, of maar één belofte die aan hem toegepast wordt, bewijst niettemin de toepassing daarvan zijn aandeel aan al de andere." Op blz. 63 geeft Erskine weer hoe God op de gebruikelijke manier kinderen voortbrengt. "De Heere brengt de bedreiging van de Wet tot hen, en past die op hun geweten toe, in het bewerken van overtuiging van zonde. Het geweten is van nature als met een brandijzer toegeschroeid. Zoals bij hen die een stukje van hun huid met een brandijzer hebben laten dichtschrœien: als men die plek aanraakt, hebben ze daar geen gevoel in, want die verharde huid moet eerst doorgesneden worden, willen ze daar gevoel in krijgen. Zo zet God ook het mes van de overtuiging van zonde in het leven, tot op het bot. Hij laat een mens zien dat hij een kind van de duivel en een voorwerp van Gods toorn is. Hij maakt hem bang voor de hel en Hij toont hem het conflict dat er is tussen God en hem, alsmede dat dat noodzakelijk uit de weg geruimd moet worden. Daardoor ontstaat dan in het hart de bekommernis om behouden te worden, en roept men met de cipier in Hand. 16:30 uit: 'Wat moet ik doen om zalig te worden?' Allen die daadwerkelijk kinderen van de belofte zijn, hebben zichzelf in het stadium van Sinäi's bedreigingen bevonden; want de Wet is een tuchtmeester om een zondaar wakker te schudden en hem de noodzakelijkheid van Christus te laten zien." De Heere maakt de zonde ook bitter. De ontdekte zondaar moet niet alleen uitroepen; Onrein, onrein, maar ook verloren, verloren. God maakt verslagen in het hart. De zonde kan niet ontkend of vergoelikt worden. De

verootmoediging houdt in dat de zondaar Gods recht en rechtvaardigheid voor billijk houdt. Het zou rechtvaardig zijn als God hem naar de hel zou sturen. In de hel zou de zondaar moeten zeggen dat God geen onrecht heeft gedaan. God laat de mens de voortreffelijkheid van de belofte en van Christus zien en van Zijn gerechtigheid zien. Erskine behandelt ook allerlei zaken die er om kunnen gaan in het hart. "Bent u een arm en blind mensenkind, dat niet weet welke weg u moet inslaan? Hier is voor u aas om in te bijten. 'En Ik zal de blinden leiden langs een weg die zij niet geweten hebben; Ik zal hen doen gaan op paden die zij niet geweten hebben' (Jes. 42:16). Nog vele zaken zouden aan te halen zijn uit dit bekende boek. (Als de Bijbelteksten wat afwijken van de Statenvertaling komt dat omdat gekeken is naar de Engelse vertaling.)

P E R S BERICHT

BERICHT VOOR VRIENDEN VAN GENT,

Op D.V. zaterdag 18 november hoopt kandidaat D. van Luttikhuisen als predikant verbonden te worden aan de wijkgemeente Rehobôth te Gent.

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Dordrecht Centrum nodigt u van harte uit om de daarbij aanwezig te zijn.

De bevestigingsdienst begint om 11:00 uur en de intrededienst om 14:30 uur. De bevestigingsdienst zal geleid worden door ds. A. van der Zwan.

Beide diensten worden gehouden in de Sint-Jozef kerk tegenover het Evangelisch centrum Rehobôth, Bij Sint Jozef 5, 9000 Gent. Parkeermogelijkheden zijn er aan de Gasmeterlaan en aan de Nieuwevaart.

Tijdens de diensten is er oppas voor kinderen

Tussen de diensten is er voor iedereen een broodmaaltijd. Na afloop van de intrededienst is er gelegenheid om de familie van Luttikhuisen te ontmoeten.

U kunt zich opgeven via de website: www.cgkdordrecht-c.nl
Klik onder 'Snel naar' op 'opgave intrede/bevestiging'
Met de gebruikersnaam 'bezoeker' en het wachtwoord 'Gent2017' kunt u inloggen om uw gegevens in te voeren.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 21 november 2017. Kopij graag binnen donderdag 9 november.

Ds. M. Vlietstra

Enige tijd geleden bezochten ik samen met mijn vrouw ds. Vlietstra en zijn vrouw in Zeist. Het was een goede ontmoeting. We bewaren veel herinneringen aan hem. Bijna 41 jaar geleden heeft hij ons huwelijk kerkelijk bevestigd in Klundert en mijn vrouw heeft bij hem belijdenis des geloofs afgelegd in Dordrecht. We mochten hem opvolgen in onze eerste gemeente Werkendam, waar hij door jong en oud bijzonder werd gewaardeerd. Ds. Vlietstra heeft de gemeenten van Eemdijk, IJmuiden, Werkendam, Bunschoten en Zeist door genade met ere mogen dienen. Hij mocht een grote plaats innemen in de kring van 'Bewaar het Pand' en is ook enige tijd voorzitter geweest. De Heere heeft hem op Zijn tijd tot Zich genomen. Ds. Vlietstra was de zonde moe. Daar is hij nu voor eeuwig van verlost. Hij mag nu volmaakt dienen. De Heere sterke en trooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie in de verwerking van dit grote verlies en geve dat hij met heilige jaloersheid mag worden nagestaard.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 24,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 25,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

BOEKBESPREKINGEN

Het Nieuwe Testament voor Israël

Revisie van de Delitzschvertaling van het Nieuwe Testament
in het Hebreeuws

GEEF HET WOORD TERUG

Er is in Israël behoefte aan een betrouwbare en verstaanbare vertaling van het Nieuwe Testament.

De moderne vertaling van het Nieuwe Testament uit de jaren zestig van de twintigste eeuw is gebaseerd op de minder betrouwbare Kritische Tekst en bevat daarom veel onvolkomenheden. Daarnaast is er de zogenaamde Delitzschvertaling die wel grotendeels gebaseerd is op de betrouwbare Textus Receptus, maar ook onjuistheden bevat en waarin soms woorden gebruikt worden die aanleiding geven tot ongewenste misverstanden. Deze monumentale vertaling is voor de mensen in Israël bovendien moeilijk verstaanbaar omdat deze kort voor het ontstaan van het moderne Hebreeuws (Ivriet) tot stand is gekomen. Het is urgent dat de Delitzschvertaling bewerkt wordt zodat deze goed gebruikt en verstaan kan worden door Israël's anno 2017.

De Trinitarian Bible Society (TBS) werkt hieraan maar is niet meer in staat het project financieel te dragen. Daarom hebben de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), het Deputaatschap voor Israël (DVI) en het Steunfonds Israël Isaac da Costa (IdC) de handen ineen geslagen om dit belangrijke project financieel te ondersteunen. Zo kunnen we Gods Woord teruggeven aan het volk waardoor wij het middelkerwijs ontvangen hebben.

Uw steun is daarbij onmisbaar.

Giften zijn van harte welkom! NL70 RABO 0321 7073 46
GBS Leerdam – Delitzschproject

Een gezamenlijk project van:

Meer informatie
kunt u vinden op:
**www.nieuwetestament
inhethebreuws.nl**

HARKES Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN

begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Begravenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Mielste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

**Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

2007
10 jaar!
2017

AL 10 JAAR UW REISORGANISATIE

10-DAAGSE REIS ISRAËL

Met deze reis gaat mee Ds.A. van Heteren (Urk)

Voor degenen die al eens in Israël zijn geweest en graag een keer terug willen. Voor hen die nog nooit in Israël zijn geweest, maar zo graag dit een keer willen doen. We bezoeken deze reis de belangrijkste plaatsen van het Beloofde land en kiezen hierbij comfortabele hotels. Voor het complete programma zie onze website.

DINSDAG 22 T/M DONDERDAG 31 MEI

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681 | Mob. 06-22296733
info@burgtours.nl | www.burgtours.nl | **Voor alle reizen geldt: Deo Volente**